

ISSN 2091-5780

ILMIY XABARNOMA

НАУЧНЫЙ
ВЕСТНИК

№4/2015

ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД
БОБУР НОМИДАГИ
АНДИЖОН ДАВЛАТ
УНИВЕРСИТЕТИ

ZAHIRIDDIN MUHAMMAD
BOBUR NOMIDAGI
ANDIJON DAVLAT
UNIVERSITETI

ILMIY XABARNOMA

Научный вестник

2015 / №4

Андижон
2015 йил

Муассис:

Zahiriddin Muhammad
Bobur nomidagi
Andijon davlat universiteti

**ИЛМИЙ ХАБАРНОМА
НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК**

Журнал бир йилда
тўрт марта чоп этилади

Андижон вилояти Матбуот
ва ахборот бошқармаси
томонидан 2009 йил
7 апрелда 04-039 рақам билан
рўйхатга олинган.
Нашр индекси: 344

Нашр учун масъул:
Д.Ҳ.Қуронов

Журнал фалсафа, тарих,
филология, педагогика ва кимё
фанлари бўйича Олий
Аттестация комиссиясининг
диссертациялар натижалари
юзасидан илмий мақолалар
эълон қилиниши лозим бўлган
нашрлар рўйхатига киритилган.

Босишга рухсат
этилди: 17.08.2015.
Қоғоз бичими: 60x84 ¹/₈.
Босма табоғи: 13.
Офсет босма. Офсет қоғози.
Адади: 700 дона.
Баҳоси келишилган нархда.
Буюртма №:66

Муқова дизайни ва
оригинал-макет
«Akademnashr NMM» МЧЖ
томонидан тайёрланган.

«Akademnashr NMM» МЧЖ
босмаҳонасида чоп этилди.

Тошкент шаҳри Чилонзор тумани
20^А-мавзе 42-уй.

Таҳрир ҳайъати раиси:

А.С.Юлдашев, биология фанлари доктори, профессор

Илмий маслаҳатчи:

С.С.Фуломов, ЎзФА академиги

Таҳрир ҳайъати:**Аниқ ва табиий фанлар:**

Ғ.Мўминов, физика-математика фанлари доктори
А.Ўринов, физика-математика фанлари доктори, профессор
М.Тўхтасинов, физика-математика фанлари доктори
С.З.Зайнобидинов, физика-математика фанлари доктори, профессор
И.Н.Каримов, физика-математика фанлари доктори, профессор
Р.Я.Расулов, физика-математика фанлари доктори, профессор
Р.У.Алиев, техника фанлари доктори, профессор
И.Р.Асқаров, кимё фанлари доктори, профессор
Н.Мадиҳонов, кимё фанлари доктори, профессор
И.Абдуғафуров, кимё фанлари доктори
Т.А.Мадумаров, биология фанлари доктори, профессор
М.Ҳ.Аҳмедов, биология фанлари доктори, профессор
Л.М.Саидбоева, биология фанлари доктори, профессор
Қ.Т.Тожибоев, биология фанлари доктори, профессор

Ижтимоий-гуманитар фанлар:

А.Бегматов, фалсафа фанлари доктори, профессор
Т.Ортиқов, фалсафа фанлари доктори, профессор
В.А.Алимасов, фалсафа фанлари доктори, профессор
Р.Рўзиев, юридик фанлари доктори, профессор
Й.Раҳимов, юридик фанлари доктори, профессор
М.Қирғизбоев, сиёсий фанлар доктори, профессор
И.Эргашев, сиёсий фанлар доктори, профессор
К.Юнусов, сиёсий фанлар доктори
И.А.Алимов, тарих фанлари доктори, профессор
Р.Т.Шамсутдинов, тарих фанлари доктори, профессор
Қ.Ражабов, тарих фанлари доктори, профессор
У.Абдуллаев, тарих фанлари доктори
А.Сотволдиев, иқтисод фанлари доктори, профессор
Қ.Ҳ.Муфтайдинов, иқтисод фанлари доктори, профессор
М.Болтабоев, иқтисод фанлари доктори
А.А.Қаюмов, география фанлари доктори, профессор
А.Ниғматов, география фанлари доктори, профессор
Ю.И.Аҳмадалиев, география фанлари доктори
Ш.Ҳ.Шаҳобиддинова, филология фанлари доктори, профессор
А.Ш.Собиров, филология фанлари доктори
Ғ.М.Ҳошимов, филология фанлари доктори, профессор
С.Р.Мирзаева, филология фанлари доктори, профессор
Й.Солижонов, филология фанлари доктори, профессор
Т.Ҳ.Ҳасанов, педагогика фанлари доктори, профессор
Ш.Ж.Юсупова, педагогика фанлари доктори
Н.Ш.Эркабоева, педагогика фанлари доктори
Н.С.Сафоев, психология фанлари доктори, профессор
Ш.Р.Баратов, психология фанлари доктори, профессор

Муҳаррир:

Д.Ҳ.Қуронов, филология фанлари доктори, профессор

Таҳририят манзили:

170100, Андижон шаҳри, Университет кўчаси, 129.

Телефон: (+99891) 160-20-43. **Факс:** (374) 223-88-30. **Расмий сайт:** www.ilmixabarnoma.uz

аниқ ва табиий фанлар

МАТЕМАТИКА

С.А.АХМЕДОВ, А.Г.АБДУЛЛАЕВ

Асимптотическое поведение U – статистики при случайном
объеме выборки (часть-II)..... 5

Ф.А.АЛИЕВ, Ж.И.ХУЖАЕВ

Алгоритм и вычислительный эксперимент по одномерной
задаче Стефана с фронтом затвердевания 9

ФИЗИКА. ТЕХНИКА

С.З.ЗАЙНАБИДИНОВ, М.У.КАЛАНОВ, А.Й.БОБОЕВ, Д.П.АБДУРАХИМОВ

Синтез и электрофизические свойства твердого раствора
(Ge_2)_{1-x-y}(ZnSe)_x(GaAs)_y 14

И.Н.КАРИМОВ, Ш.ЭРМАТОВ, М.З.НОСИРОВ, М.ИБРОҲИМОВ

Лазерлар: кеча, бугун, эртага 19

ХИМИЯ

А.Г.МАХСУМОВ, Н.МАДИХАНОВ, И.А.АБДУГАФУРОВ

Способы получения 1-медь-серебро-и йод-пропаргильовых
эфиров производных фенолов 23

Х.НИШАНОВ, С.АЛИЕВ

Перспективы расширения химической технологии
получения и применения порошкообразного кремния 26

БИОЛОГИЯ

А.А. ЮЛДАШЕВ, А.А. МАМАЖОНОВ, М.Ш. ЖАЙНАҚОВ,

Ғ.Н. ЖҰРАҚУЛОВ, М.Ф. АБЗАЛОВ

Ғўза ўсимлигининг Л-1, Л-490 тизмалари ва С-2610 нав шакллари асосида
олинган F1 ўсимликларида белгиларнинг ирсийланиши..... 30

А.К.ХУСАНОВ, А.Х.СУЛАЙМОНОВ, М.Ҳ.АҲМЕДОВ

Фарғона водийси циклада фаунаси (homoptera, cicadellidae)нинг
экологик таҳлилига оид 33

ижтимоий-гуманитар фанлар

ФАЛСАФА, СИЁСАТ, ҲУҚУҚ

Т.А.АРТЫКОВ, М.У.МАМАДАЛИЕВ

Эвристическо-футурологические аспекты философского
спора Бора-Эйнштейна 37

Б.М.ҚАНДОВ

Глобаллашув жараёнида инсон ҳуқуқларини таъминлашда
миллий ҳуқуқий тизимларнинг ўрни 39

М.К.ТУЛАГАНОВА

Философский анализ духовно-нравственного развития
человека в наследии аль-Фараби 43

Ф.НУРДИНОВА

Ўзбекистонда фуқаролик жамияти институтлари хотин-қизлар
ижтимоий-сиёсий фаоллигини амалга ошириш омили сифатида 46

Б.С.ГАНИЕВ

Ўзбекистон Республикасида тадбиркорлик фаолиятини
ривожлантиришнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий жиҳатлари 49

ИҚТИСОД

Д.Н. НУРМАТОВ

Факторы, влияющие на эффективное использование трудовых ресурсов на промышленных предприятиях Андижанской области 53

М.МАМАЖОНОВ, М.ҲАБИБУЛЛАЕВА

Шерикчилик муносабатларининг ижтимоий муҳофазада тутган ўрни..... 55

ТАРИХ

Ю.М.РАХМАНОВА, З.АЗИМОВА

Хоразмда металл билан ишлаш ҳунари 59

И.А. АЛИМОВ, Ш. ҲОШИМЖОНОВ

Ўзбекистонда советларнинг ислом дини руҳонийлари ҳуқуқларини чеклаш сиёсати 61

С.А. ҲОШИМОВ

Советлар ва дин: XX аср 20-30-йиллар тарихидан..... 64

А.АХУНОВ, Ш.САЙДАЛИЕВА

Ўрта Осиё лагеридаги маҳбусларнинг сургун қилинишига доир..... 67

Э.ЭРКАЕВ, Д.ҲОМИДОВ

Иккинчи жаҳон урушидан кейинги йилларда Ўзбекистонда пахта якка ҳоқимлиги ва унинг оқибатлари 72

Д.А.ИЙМАНОВА

Совет тузумининг Ўзбекистонга марказдан “кадрлар жўнатиш” сиёсати ва унинг оқибатлари 78

О.К.КОМИЛОВ

Ўзбекистонда йирик сўғориш каналлари, насос станцияларининг барпо этилиши ва пахта яккаҳоқимлигининг янада кучайиши 79

АДАБИЁТШУНОСЛИК

С.Д.ҚУРОНОВ

Чўлпон шеърлятида бадий образнинг визуаллашуви 84

Ф.К.ХАБИБУЛЛАЕВА

К проблеме воссоздания национального своеобразия 87

ТИЛШУНОСЛИК

С.РАХИМОВ

Взаимоотношение универсальных категорий лингвистики, философии и общих черт риторики 90

Р.А.АЛИМУХАМЕДОВ

Қадимги уйғур хоқонларининг унвонлари ҳақида..... 93

А.МАМАДАЛИЕВ

Общая сема на уровне языка и речи при переносе значений 96

М.З.ХУДОЙБЕРДИЕВА

К вопросу о синтаксическом членении устойчивых фраз 98

ПЕДАГОГИКА

Г.А. АСИЛОВА

Талабалар касбий лаёқатини шакллантиришнинг лингвопсихологик аспекти 102

А.А.ЗАПАРОВ, М.З.НОСИРОВ, М.К.МАҲКАМОВ, А.А.ЗАФАРОВ

Умумтехника фанларини ўқитишда ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш..... 104

М.РАҲМОНОВ, Г.ТЕМИРОВА, Ю.УСМАНАЛИЕВА

MS Excelда молиявий масалаларни ечиш 107

ЮБИЛЯРЛАРИМИЗ

И.Н.КАРИМОВ

Фан ва таълимга бахшида умр 110

ТАЛАБАЛАР КАСБИЙ ЛАЁҚАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ЛИНГВОПСИХОЛОГИК АСПЕКТЛАРИ (божхона ва солиқ йўналишларида)

Г.А. Асилова

Мақолада бўлажак божхона ва солиқ ходимларининг мулоқот маданияти масалалари, уларда касбий лаёқатни шакллантиришнинг асосий тамойиллари, омиллари, бу борадаги муаммолар ва уларни ҳал қилиш йўллари таҳлил қилинган.

Калит сўзлар: касбий лаёқат, давлат тили таълими, мулоқот маданияти, тил компетенцияси.

В статье анализируются вопросы культуры общения будущих сотрудников таможенных и налоговых структур, основные принципы и факторы, влияющие на формирование у них профессиональной компетенции, проблемы и пути их решения.

Ключевые слова: профессиональная компетенция, обучение государственному языку, культура общения, языковая компетенция.

The article analyzes the issues of cultural communication for future employees of the customs and tax structures, basic principles and factors influencing on the formation of their professional competence, the problems and their solutions.

Key words: professional competence, learning the state language, the culture of communication, linguistic competence.

Бугунги кунда мамлакатимизнинг иқтисодий хавфсизлиги божхона ва солиқ идораларининг кадрлар захирасига боғлиқ, чунки уларнинг касбий фаолиятида асосан ҳуқуқий, иқтисодий ва ижтимоий характердаги муносабатлар акс этади. Божхона ва солиқ ходимлари иш фаолиятида чуқур иқтисодий билимларга эга бўлиш, қонунчиликни аниқ талқин қилиш, божхона ва солиқ жараёнларини амалга ошириш кўникмалари, фавқулдда ҳолатларда тезкор ҳаракат қилиш, божхона ва солиқ меъёрларини бузувчи шахсларнинг хатти-ҳаракатларини ўз вақтида сезиш каби психологик қобилиятларга таяниб фаолият юритишлари талаб этилади.

Божхона ва солиқ тизимлари мутахассисларининг юқори даражадаги касбий тайёргарлигига ижтимоий эҳтиёж уларга қўйилаётган талаблар тизими, жумладан, юқори даражадаги касбий лаёқат, ўз устида мунтазам ишлаш, ўзининг ички имкониятларидан самарали фойдаланиш, мунтазам ўзгариб турувчи ижтимоий-маданий шароитларга тезкор мослаша олиш компетенциясига эга бўлиш каби муҳим жиҳатларда акс этади.

Ушбу талаблардан келиб чиққан ҳолда божхона ва солиқ йўналишларида ўзбек тили таълими бўлажак мутахассисларнинг касбга йўналтирилган коммуникатив компетенциясини шакллантиришга, яъни талабалар эгаллаётган мутахассислигига оид матнлар, соҳавий лексика устида ишлаш орқали уларнинг оғзаки ва ёзма нутқ ма-

лакаларини ривожлантиришга қаратилмоғи керак бўлади. Божхона ва солиқ тизимлари ходимларини тайёрлашнинг долзарб масалаларига бағишланган ишларда ушбу йўналишларда таҳсил олаётган талабаларнинг касбий мулоқотга оид компетенцияларини такомиллаштиришда қатор муаммолар мавжудлиги қайд этилган [1.2].

Божхона ва солиқ тизимларида талабалар касбий лаёқатини шакллантиришнинг асосий тамойиллари сифатида қуйидагиларни кўрсатиш мумкин:

1) ташкилий (ўз иш жойини тайёрлаш ва унда меҳнат жараёнини ташкиллаштириш, соҳага оид ҳужжатларни расмийлаштириш бўйича самарали фаолият юритиш, масалан, божхона декларацияларининг тўғри тўлдирилишини назорат қилиш, солиқ ҳужжатларининг тўғри расмийлаштирилишини таъминлаш, иш ҳужжатларини сифатли тузиш ва б.);

2) конструктив (иш фаолиятини режалаштириш, мунтазам ўзгариб боровчи меъёрий ҳужжатларни ўрганиш, уларни таҳлил қилиш ва ўз фаолиятида қўллаш, ҳужжатларни расмийлаштириш жараёнларини амалга ошириш, касбий фаолиятни прогнозлаштириш, иш жараёнида пайдо бўлиши эҳтимоли бўлган муаммоларнинг олдини олиш);

3) коммуникатив (ташқи иқтисодий фаолият субъектлари, маҳаллий аҳоли, ҳамкасблар, маъмурият билан мулоқот ўрнатиш ва ўзаро муноса-

батларни шакллантириш, юзага келиши мумкин бўлган келишмовчиликларнинг олдини олиш, ташқи иқтисодий фаолият иштирокчилари билан нафақат бевосита божхона ҳужжатларининг расмийлаштирилиши, балки ундан бошқа ҳолатларда ҳам ўзаро ҳамкорлик қилиш);

4) гностик (махсус адабиётларни таҳлил қилиш, ташқи иқтисодий фаолият иштирокчилари (аҳоли)нинг ҳолатини баҳолай олиш, ўз фаолияти ва музокаранинг барча иштирокчилари фаолиятини англаш);

5) интегратив (божхона иши мутахассисларининг барча функцияларини амалга ошириш, тўсатдан юзага келган муаммоли ҳолатларга дарҳол муносабат билдириш ва уларни ҳал қилиш).

Юқорида айтиб ўтилганлардан ташқари, божхона ва солиқ соҳасида мутахассислар тайёрлашда улар билан мулоқот қиладиган субъектларнинг нутқ хусусиятларини ажрата билиш учун ёши, ижтимоий келиб чиқиши, касби, менталитети каби психологик жиҳатларга ҳам эътибор қаратиш керак бўлади. Жумладан, божхона ходимлари асосан чегара божхона постларида хорижга кетаётган ва хориждан келаётган шахслар билан, ташқи иқтисодий фаолият божхона постларида ташқи иқтисодий фаолият иштирокчилари, тадбиркорлар билан мулоқот қилишлари, солиқ ходимларининг эса асосан корхоналар, ташкилотлар ва жисмоний шахслар билан иш олиб боришлари албатта мулоқот йўналишига, соҳавий иш ҳужжатларини юриштишда ўзига хос хусусиятларга эга бўлади.

Демак, божхона ходимларининг касбий лаёқати қай даражада шаклланганлиги, асосан, божхона расмийлаштирувини ва божхона назоратини амалга ошириш жараёнида, солиқ ходимларининг касбий лаёқати эса корхоналар вакиллари ва жисмоний шахслар билан тушунтириш ишлари олиб боришда, иш ҳужжатларини тўғри расмийлаштиришда намоён бўлади. Шу боис мазкур соҳа ходимларига маълумоти юқори, фаол ҳаётий позицияга эга бўлиш, хизмат жамоасининг функционаллигини юқори профессионал даражада таъминлаш билан бирга, юксак савиядаги мулоқот компетенциясига эга бўлиш талаблари ҳам қўйилади. Ушбу талабларда божхона ва солиқ тизимлари ходимлари учун давлат тилида мулоқот юриштиш жараёнида фуқароларнинг нутқи ва фикрини тушунишнинг ўзи етарли эмаслиги, улар нутқнинг аниқлик, тўғрилиқ, жўялилик каби коммуникатив сифатларини (нутқ маданияти ва услубият асослари) билишлари, фуқаролар билан мунозара ва баҳсга киришганда нутқ маданиятининг юқорида қайд қилинган жиҳатларига риоя

қилган ҳолда ўз фикрини ифодалаш малакасига ҳам эга бўлишлари зарурлиги таъкидланади.

Божхона ва солиқ тизимлари ходимларининг касбий лаёқати талабларида низоли вазиятлар юзага келганда самарали ҳаракат қилиш, бундай вазиятларнинг олдини олиш ва касбий мулоқот жараёнида улардан чиқиб кета олиш ҳам кўзда тутилади. Шу сабабли божхона ва солиқ йўналишларида таҳсил олаётган талабаларда уларнинг касбий фаолиятида муҳим ўрин тутадиган ўзига хос мулоқот компетенцияларини шакллантириш ниҳоятда муҳимдир. Бўлажак божхона ва солиқ тизимлари ходимларида мулоқот (тил) компетенцияларини шакллантириш омиллари сифатида қуйидагиларни кўрсатиш мумкин:

- суҳбат, музокара, оғзаки сўров боришини режалаштира олиш;

- саволлар, жавоблар ва эътирозларни тез ифодалай олиш;

- суҳбатдошларининг нутқини тўғри тушуниш;

- прогнозлаштириш, яъни суҳбат мавзуси қандай бўлишини олдиндан билиш;

- мулоқот юриштилаётган тилнинг лексикасини билиш;

- ушбу тилда гапларни тўғри тузишни билиш;

- нутқ оҳанги ва овоз баландлиги даражасини билиш;

- қолип (стереотип)лардан воз кечган ҳолда мулоқот шаклига янгилик ва ўзига хослик киритиш [3].

Божхона ва солиқ тизимлари талабаларининг тил компетенциясини шакллантириш мақсадларига эришишнинг асосий шартлари мулоқот малакасини ривожлантириш, талабаларда ўзлари иштирок этадиган вазиятлар учун ижтимоий жиҳатдан мақбул тил воситаларини топиш лаёқатини ривожлантириш учун зарур бўлган прагматик билимдонликни шакллантириш; талабаларни тиллар ва маданиятларни қиёслашга жалб қилиш, маданиятлараро мулоқотга пухта тайёрлаш, ўз дунёқарашини кенгайтириш, муносабатларни қуриш, танқидий-рефлексив усулда фикрлашни назарда тутадиган маданий билимдонликни ошириш кабиларни қамраб олади.

Қўринадик, божхона ва солиқ йўналиши талабаларининг касбий лаёқатини шакллантиришда уларнинг ижтимоий-маданий компетенцияларини шакллантириш алоҳида ўрин тутди. Ижтимоий-маданий компетенция деганда, шахс томонидан нутқни саводли ва тўғри, шунингдек, мулоқот қаерда, нима мавзуда ва ким билан юриштилишига мос ҳолда тушуниш, сўзлашиш, ўқиш ва ёзиш малакаси шаклланганлиги тушунилади. Бироқ бугунги кунда касб таълими назариётида ҳам, амалиётида ҳам божхона ва солиқ ходимларининг бевосита хизмат фаолиятида ижтимоий-маданий

компетенцияларни шакллантириш, бу жараёни методик ва технологик жиҳатдан таъминлаш каби масалалар илмий-методик жиҳатдан ёритиб берилмаганини қайд этиш лозим.

Божхона ва солиқ иши мутахассислари ўз хизмат фаолиятида турли маданиятлар вакиллари билан муносабатга киришиши сабабли мулоқот компетенцияси уларга ижтимоий фаолиятни ташкил қилиш ва уни янги алоқа ҳамда муносабатлар билан бойитишга имкон беради. Бироқ баъзан юқори даражадаги касбий билим, малака ва кўникмаларга, зарур эрудицияга эга бўлишларига қарамасдан, бошқа одамлар билан ўзаро муносабатларда ижтимоий-маданий компетенцияга эга бўлмаган мутахассислар мулоқот жараёнида ўта ожиз бўлиб қоладилар. Шу боисдан божхона ва солиқ ходимларининг касбий лаёқати тизимида, бошқа касб эгаларидан фарқли равишда, ижтимоий-маданий компетенция муҳим ўрин тутаети. Айрим тадқиқотчилар фикрига кўра, божхона иши мутахассисининг ижтимоий-маданий компетен-

цияси унинг коррупцияга қарши шахсий позициясининг асоси бўлиб хизмат қилади [4.46].

Демак, божхона ва солиқ йўналишларида таълим олаётган бўлажак мутахассисларнинг касбий лаёқати иш фаолиятида, оғзаки ва ёзма мулоқотда, муомала, юриш-туриш, ўзини тутишда намоён бўладиган профессионал аҳамиятга эга бўлган хислатлар мажмуидан иборат. Ушбу хислатларнинг ходимда қай даражада шаклланиши мутахассиснинг ўз касбига нисбатан масъулиятдан далолат беради.

Айтилганларни умумлаштирган ҳолда шуни таъкидлаш мумкинки, божхона ва солиқ ташкилотларида иш самарадорлиги даражасининг юқорилиги ва фаолиятнинг ўзига хослиги маъмур тизимлар ходимларидан нафақат махсус билим, малака ва кўникмаларга эга бўлишни, балки касбий лаёқатнинг турли кўринишлари, шунингдек, ижтимоий-маданий компетенцияларни, касбий лаёқат учун зарур бўлган хислатларни ривожлантиришни талаб қилади.

Адабиётлар:

1. Женжеруха Р.И. Формирование социокультурной компетентности специалистов таможенных служб средствами социально-психологического тренинга: Дисс. ... канд. пед. наук. – М., 2011. – 227 с.
2. Погребная Я.А. Повышение эффективности профессиональной подготовки студентов негосударственных налоговых вузов: Дисс. ... канд. пед. наук. – М., 2008. – 334 с.
3. Туктарова Н.И. Содержание, структура и критерии сформированности языковой корректности как качества будущих таможенников // Международная заочная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы современной педагогики». – Новосибирск: ЭНСКЕ, 2010.
4. Малявина С. С. Тренинг социокультурной компетентности студентов педагогических вузов / Учебно-методическое пособие. – Саранск, 2007. – 64 с.

*Олий ҳарбий божхона институти
2015 йил 3 сентябрда қабул қилинган
(Тақризчи: п.ф.д. Х.С.Муҳитдинова)*

УМУМТЕХНИКА ФАНЛАРИНИ ЎҚИТИШДА АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

А.А.Запаров, М.З.Носиров, М.К.Маҳкамов, А.А.Зафаров

Мақолада замонавий талаблар асосида муҳандис педагоглар тайёрлашда ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш муаммолари, шунингдек, умумтехника фанлари бўйича электрон дарсликлар ва виртуал стендлар тайёрлаш масалалари ёритилган.

Калит сўзлар: ахборот технология, электрон дарслик, виртуал стенд, анимация.

В статье представлены проблемы использования информационно-коммуникационных технологий в подготовке инженеров-педагогов, а также вопросы изготовления электронных учебников и виртуальных стендов по общетехническим дисциплинам.